

Oświadczenie złożone przez senatorów Krystiana Probierza, Grzegorza Peczkisa i Wojciecha Piechę na 12. posiedzeniu Senatu w dniu 10 marca 2016 r.

Oświadczenie skierowane do ministra energii Krzysztofa Tchórzewskiego

Zwracamy się z prośbą o informację na temat kryteriów przyznawania oraz metodologii wyliczania wysokości dotacji przyznawanej w kolejnych latach podmiotom wskazanym w Tablicy 1. Zwracamy się w szczególności z prośbą o wyjaśnienie przyczyn rażącej dysproporcji w wysokości dotacji przyznawanej kopalni „Guido” w odniesieniu do dotacji przyznawanych pozostałym instytucjom.

Uzasadnienie:

Ustawa o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów z dnia 30 sierpnia 2013 r. (w życie weszła 1 stycznia 2014 r.) rozszerzyła listę podmiotów uprawnionych do korzystania z pomocy państwa o Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu (następca prawny Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „Guido” w Zabrzu).

Instytucja	Przyznana kwota dotacji podmiotowej w ramach ustawy budżetowej na dany rok w zł		
	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
Zabytkowa Kopalnia Węgla Kamiennego „Guido”	3,00 mln	6,00 mln (po przyznaniu dodatkowych środków w IV kw. 2015)	3,00 mln
Kopalnia Soli „Wieliczka” *	51,05 mln	75,00 mln	75,00 mln
Kopalnia Soli „Bochnia” *	16,00 mln	16,00 mln	16,00 mln
Centralna Pompownia „Bolko” Sp. z o.o. w Bytomiu *	16,00 mln	16,00 mln	16,00 mln

Tablica 1. Przedstawiamy kwoty dotacji, jakie zostały przyznane ww. podmiotom w latach 2014–2016.

*zestawienie przygotowane na podstawie danych dostępnych na stronie internetowej Ministerstwa Finansów (ustawy budżetowe)

Utrzymana została również możliwość przekazania pomocy państwa podmiotom, które do tej pory z niej korzystały, to jest:

- Przedsiębiorstwu Państwowemu Kopalnia Soli „Bochnia” z siedzibą w Bochni;
- Kopalni Soli „Wieliczka” SA w Wieliczce;
- Centralnej Pompowni „Bolko” Sp. z o.o. w Bytomiu.

Podczas interpretacji przedstawionych wyżej danych szczególną uwagę zwraca wyraźna dysproporcja pomiędzy wysokością przyznawanych corocznie dotacji dla kopalni „Guido” (Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu) i wysokościami dotacji przyznawanych pozostałym uprawnionym podmiotom. Rodzi to w sposób naturalny pytania o powody takiej – krzywdzącej w naszej opinii – sytuacji.

Pragniemy jednocześnie nadmienić, że kopalnia „Guido” corocznie zwraca się z prośbą o dotację, wykazując realne potrzeby instytucji, z uwzględnieniem maksymalnego, dopuszczalnego limitu pomocy publicznej (tabela poniżej). Przyznawane kwoty są znacznie niższe od wspomnianego limitu.

Środki dotacji budżetowej (w tys. zł)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	razem lata 2014–2020
RAZEM	8 000	13 470	16 750	17 000	17 365	13 488	13 020	99 093

Tablica 2. Preliminarz kosztów prowadzenia działalności zabezpieczającej – zapotrzebowanie na środki dotacji budżetowej w latach 2014–2020 Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu.

Sytuacja ta uniemożliwia długofalowe zaplanowanie i realizację przedsięwzięć inwestycyjnych generujących wysokie koszty, a niezbędnych dla prawidłowego utrzymania, zabezpieczenia i ratowania zabytkowego

zakładu górniczego. Wymusza przesuwanie w czasie ww. przedsięwzięć, a tym samym może powodować generowanie coraz wyższych kosztów ich realizacji w przyszłości.

Prace wykonywane dzięki finansowaniu z przyznanej dotacji budżetowej mają na celu bezpośrednią ochronę, utrzymanie i zabezpieczenie oraz ratowanie zabytkowych substancji kopalni przed zagrożeniami górniczo-geologicznymi. Każde zabezpieczone i uratowane wyrobisko zabytkowe samo w sobie pozostawia wartość trudną do jakiegokolwiek szacowania – każde z nich to świadectwo historii, dziejów i myśli technicznej, bez swojego odpowiednika nie tylko w kraju, ale także poza jego granicami.

Dla dziedzictwa kulturowego województwa śląskiego i całego kraju kopalnia „Guido” i kopalnia „Królowa Luiza” wraz z Główną Kluczową Sztolnią Dziedziczną stanowią więc niezwykle cenne świadectwo minionej epoki oraz pomnik górnictwa o pierwszoplanowym znaczeniu, którego zachowanie dla następnych pokoleń leży w szeroko pojętym interesie społecznym.

Krystian Probierz
Grzegorz Peczkis
Wojciech Piecha